

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610-705
Konu : Soru Önergesi (7/68629)

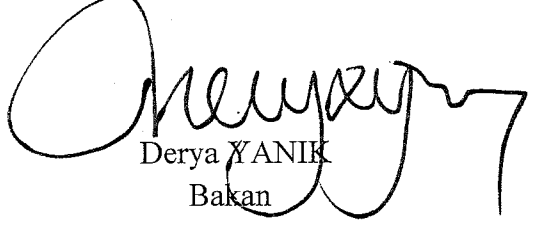
23.08/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.08.2022 tarihli ve 1056558 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan SEZGİN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/68629 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

Aydın Milletvekili Sayın **Aydın Adnan SEZGİN**'e Ait 7/68629 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Ülkemizde engelli istihdamı konusunda kota sistemi uygulanmakta olup 50 veya daha fazla işçi çalıştıran özel sektör işyerlerinde %3, kamu işyerlerinde %4 engelli ve kamu kurum ve kuruluşlarında %3 oranında engelli memur çalıştırma zorunluluğu bulunmaktadır.

Engellilerin memurluğa alınma şartlarına, merkezi sınav ve yerleştirmenin yapılmasına, eğitim durumu ve engel grupları dikkate alınarak kura usulü ile yapılacak yerleştirmelere ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar 07.02.2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik" ile düzenlenmiştir. Bu kapsamda; lise, ön lisans, lisan mezunlarının yerleştirmeleri girdiği Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı (EKPS)S); ilkököl, ortaokul, ilköğretim mezunlarının yerleştirmeleri ise Kura usulü ile gerçekleştirilmektedir.

Bununla birlikte, kamuda işçi olarak istihdam edilen engelli bireylerin yerleştirilme ve takip işlemleri 4857 sayılı İş Kanunu uyarınca İŞKUR Genel Müdürlüğü tarafından yürütölmektedir.

Kamu kurumlarına engelli memur atamaları 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesi gereğince %3 oranında belirlenen kontenjana göre ilgili kamu kurumlarının belirlenen kontenjan miktarı kadar ihtiyaç duydukları engelli memur kadro taleplerini bildirmeleri üzerine yapılmaktadır. Bu kapsamda engelli memur kadroları Bakanlığımız tarafından belirlenmemekte olup, kamu kurumlarının bildirdikleri taleplerden oluşmaktadır.

Ülkemizde engellilerin kamuda eğitim durumlarına ve mesleklerine uygun kadrolarda istihdam edilebilmeleri amacıyla 2012 yılından itibaren merkezi olarak Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı düzenlenmektedir. Merkezi sınav ile birlikte Kamuda engelli memur sayısında ve niteliğinde önemli bir artış sağlanmıştır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının engelli kadrolarında çeşitliliğe gitmesi ve engellilerin eğitim kurumlarına uygun kadrolara yerleşmesi amacıyla mevzuatta tedbirler alınmıştır.

Bu kapsamda; Engelli Kamu personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik'in "kadroların tahsisi" başlıklı 10 uncu maddesinin 2 inci fıkrasında; *"Kamu kurum ve kuruluşlarının, hizmet gereklerine göre engellilerin atanmasına tahsis edecekleri münhal kadrolarını, EKPS sonuçlarına veya kura usulüne göre yerleştirme yapılmasını sağlayacak şekilde farklı eğitim düzeyi, hizmet sınıfları ve unvanlar itibarıyla hazırlamaları esastır"* hükmüne ve 3 üncü fıkrasında ise *" Engellilerin istihdam edileceği uygun münhal kadro bulunmadığı takdirde hizmet gereklerine ve genel hükümlere göre diğer münhal kadrolarda değişiklik yapılarak gerekli kadrolar temin edilir..."* hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca ülkemizde engelli memurların engel durumlarına uygun koşullarda çalışabilmeleri için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla 2014 yılında da mevzuatta düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda; 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun "istihdam" başlıklı 14 üncü maddesinde *"Çalışan veya iş başvurusunda bulunan engellilerin karşılaşılabileceği engel ve güçlükleri ortadan kaldırmaya yönelik istihdam süreçlerindeki önlemlerin alınması ve engellilerin çalıştığı iş yerlerinde makul düzenlemelerin, bu konuda görev, yetki ve sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşlar ile işverenler tarafından yapılması zorunludur."* hükmü ile Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik'in

“işyerlerinin engellilerin çalışma şartlarına göre düzenlenmesi” başlıklı 16’ncı maddesinin 1’inci fıkrasında da “*Kamu kurum ve kuruluşları çalışma yerlerini ve eklentilerini, engellilerin erişebilirliğine uygun duruma getirmek, engellilerin çalışmalarını kolaylaştıracak gerekli tedbirleri almak ve engellilerin görev yaptıkları kadronun gereği olan işleri yapabilmeleri için engel durumlarına göre gerek duyulan yardımcı ve destekleyici araç ve gereçleri temin etmek zorundadır.*” hükmüne yer verilmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarının bu hükmün gereğini yerine getirme yükümlülüğü vardır.

Ülkemizde engellilerin çalışma hayatına girişte ve çalışma hayatı boyunca ayrımcılığa uğramamaları amacıyla da BM Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme hükümleri de gözetilerek mevzuatta düzenlemeler yapılmıştır. Bu kapsamda; 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun “İstihdam” başlıklı 14 üncü maddesinde “*İşe başvuru, alım, önerilen çalışma süreleri ve şartları ile istihdamın sürekliliği, kariyer gelişimi, sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları dâhil olmak üzere istihdama ilişkin hiçbir hususta engelliliğe dayalı ayrımcı uygulamalarda bulunulamaz. Çalışan engellilerin aleyhinde sonuç doğuracak şekilde, engelinden dolayı diğer kişilerden farklı muamelede bulunulamaz.*” hükmü ile 4857 sayılı İş Kanununun “eşit davranma ilkesi” başlıklı 5 inci maddesinde “*İş ilişkisinde dil, ırk, renk, cinsiyet, engellilik, siyasal düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ve benzeri sebeplere dayalı ayırım yapılamaz.*” hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan Bakanlığımız engelli kadınlar da dahil olmak üzere engelli bireylerin iş gücüne katılımını artırmaya yönelik yapılan çalışma ve projelerle farklı kurum ve kuruluşlar, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları ile iş birliği içerisinde hizmetlerini sürdürmektedir.